

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ATLIEKŲ TVARKYMO ĮSTATYMO NR. VIII-787 4 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PAPILDYMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIIIP-1555

Nr.
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 138 straipsnio 3 dalimi ir atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2018 m. kovo 28 d. sprendimo Nr. SV-S-647 „Dėl teisės aktų projektų išvadų“ 8 punktą, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a :

Iš esmės pritarti Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 4 straipsnio pakeitimo įstatymo papildymo įstatymo projektui Nr. XIIIIP-1555 (toliau – Įstatymo projektas), kurio 1 straipsnyje siūloma papildyti Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo 4 straipsnį 4¹ dalimi, tačiau pasiūlyti Lietuvos Respublikos Seimui jį tobulinti atsižvelgiant į šias pastabas:

1. 2008 m. lapkričio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/98/EB dėl atliekų ir panaikinančios kai kurias direktyvas (OL 2008 L 312, p. 3) (toliau – Direktyva), 4 straipsnio 1 dalyje „atliekų prevencijos ir tvarkymo srities teisės aktuose kaip prioritetų eiliškumas nustatoma tokia atliekų hierarchija: prevencija; parengimas pakartotiniam naudojimui; perdirbimas; kitas naudojimas, pvz., naudojimas energijai gauti; ir šalinimas.“ Toks atliekų prevencijos ir tvarkymo prioritetų eiliškumas nustatytas Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo 3 straipsnio 1 dalyje ir Valstybinio atliekų tvarkymo 2014–2020 metų plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. balandžio 12 d. nutarimu Nr. 519 „Dėl Valstybinio atliekų tvarkymo 2014–2020 metų plano patvirtinimo“ (toliau – Planas), 188 punkte.

Direktyvos 16 straipsnio 1 dalyje yra numatyta, kad „valstybės narės, bendradarbiaudamos su kitomis valstybėmis narėmis, imasi atitinkamų priemonių, kai tai yra būtina arba rekomenduotina, skirtų įkurti integruotą ir tinkamą atliekų šalinimo įrenginių ir mišrių komunalinių atliekų, surinktų iš privačių namų ūkių, įskaitant atvežus, kai surenkamos ir kitų gamintojų atliekos, naudojimo įrenginių tinklą, atsižvelgiant į geriausią turimą technologiją. Įstatymo projekte siūloma taikyti apimtis yra per plati, nes nukrypdomos nuo Reglamento (EB) Nr. 1013/2006 valstybės narės gali tam, kad būtų apsaugotas jų tinklas, apriboti atvežamų atliekų kiekį, skirtų naudojimo operacijoms priskiriamiems deginimo įrenginiams, jeigu buvo nustatyta, kad tokio vežimo pasekmė bus ta, kad nacionalinės atliekos turės būti pašalintos arba kad atliekos bus apdorotos tokiu būdu, kuris neatitinka jų atliekų tvarkymo plano. Valstybės narės praneša apie tokį sprendimą Komisijai. Valstybės narės taip pat gali apriboti išvežamų atliekų kiekį aplinkosaugos sumetimais, kaip nurodyta Reglamente (EB) Nr. 1013/2006.“

Atliekų naudojimas ir šalinimas yra žemiausią prioritetą turintys atliekų tvarkymo būdai, todėl, siekiant įgyvendinti atliekų prevencijos ir tvarkymo prioritetų eiliškumą bei žiedinės ekonomikos tikslus ir siekiant apsaugoti atliekų tvarkymo įrenginių tinklą, tikslinga apriboti atvežamų atliekų kiekį, skirtą naudojimo operacijoms priskiriamiems deginimo įrenginiams. Tokio vežimo pasekmė gali būti ta, kad nacionalinės atliekos turės būti pašalintos, arba ta, kad atliekos bus apdorotos tokiu būdu, kuris neatitinka Plano, todėl

tikslinga uždrausti įvežti (importuoti) į Lietuvą iš kitų valstybių komunalines atliekas, skirtas šalinti ir (arba) naudoti energijai gauti.

2. 2006 m. birželio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1013/2006 dėl atliekų vežimo (OL 2006, L 190, p. 1) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2015 m. lapkričio 10 d. Komisijos reglamentu (ES) 2015/2002, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1013/2006 dėl atliekų vežimo IC ir V priedai OL 2015, L 294, p. 1), preambulės 9 konstatuojamojoje dalyje nustatyta, kad „be to, svarbu atsižvelgti į kiekvienos Bazelio konvencijos šalies teisę pagal konvencijos 4 straipsnio 1 dalį uždrausti pavojingų atliekų ar tos konvencijos II priede išvardytų atliekų importą.“ Bazelio konvencijos dėl pavojingų atliekų tarpvalstybinių pervežimų bei jų tvarkymo kontrolės (toliau – Bazelio konvencija) 4 straipsnio 1 dalies a) punkte nustatyta, kad šalys, pasinaudodamos savo teise uždrausti pavojingų ar kitokių numatytų šalinimui atliekų importą, informuoja kitas šalis apie savo sprendimą, kaip numatyta 13 straipsnyje. Tuo tarpu Bazelio konvencijos 2 priede nurodytos būtinės atliekos ir buitinių atliekų deginimo proceso likučiai. Todėl šalis gali uždrausti tik pavojingų atliekų, buitinių atliekų ir buitinių atliekų deginimo proceso likučių importą.

Atsižvelgiant į tai, siūlytina Įstatymo projekto 1 straipsnyje dėstomą Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo 4 straipsnio 4¹ dalį išdėstyti taip:

„4¹. Draudžiama įvežti (importuoti) į Lietuvą iš kitų valstybių komunalines atliekas, skirtas šalinti ir (arba) naudoti energijai gauti, ir komunalinių atliekų deginimo proceso likučius (pelenus ir šlakus).“

3. Kadangi Įstatymo projekte siūlomi esminiai teisinio reguliavimo pakeitimai ir apie šiuos pakeitimus vadovaujantis Bazelio konvencija turi būti informuotos ir kitos šalys, siūlytina nustatyti vėlesnę Įstatymo projekto įsigaliojimo datą, t. y. 2019 m. lapkričio 1 d., kad būtų užtikrinti teisėti lūkesčiai ir atitiktis Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 20 straipsnio 4 daliai.

Siekiant užtikrinti teisėkūros sistemiškumo principą, siūlytina įpareigoti Lietuvos Respublikos Vyriausybę iki įstatymo įsigaliojimo priimti teisės aktus.

Taip pat siūlytina Įstatymo projektą tikslinti teisinės technikos požiūriu pagal Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos Teisės departamento 2018 m. sausio 18 d. išvadoje Nr. XIIIP-1555 pateiktas teisinės technikos pastabas.

Ministras Pirmininkas

Aplinkos ministras

Reda Skirvydaitė
Vėdinimo ir oro kondicionavimo departamento direktorė

Aplinkos ministras
Kęstutis Navickas
2019-10-16

Teisės ir personalo
departamento patarėja
Regina Jurkonienė
2018-10-16